

Suurten synnytystutkien jälkeen on ilmestynyt Tammen kustantamana »Taloudellinen valta Suomessa», mikä on melko outo lintu nykyisen »porvarillisen hegemonian» valtakautena. Porvarillinen taho on pyrkinyt väheksymään teoksen merkitystä väittämällä, ettei se tuo mitään uutta tietoa. Täysin uutta tietoa ei teoksessa paljoa olekaan, mutta yleensä tämäkin tieto pyritään salaamaan. Tästä asenteesta on esimerkkinä tri Reino *Erman* laatimien viidelle liikepankille osoitettujen kysymysten yhteisvastaukset, joissa ei todellakaan esitetä mitään uutta asiaa (eikä edes vastata tehtyihin kysymyksiin).

Teoksen suurimpana vikana ei kuitenkaan ole uusien tietojen puute, vaan kirjoitusten epätasaisuus, mikä vaivaa yleensä kaikkia vastaavia reader-tyypisiä teoksia. Teoksesta puuttuu melkein täysin punainen lanka; sitä ei näy edes kirjoittajien puolueiden jäsenkirjojen kansissa, sillä joukkoon on päässyt livahtamaan pari »porvariakin».

Teokseen olisi ehkä saatu enemmän kiinteyttä muuttamalla kirjoitusten järjestystä siten, että nyt viimeisinä olevat teoreettispiteoisimmat kirjoitukset (Roos ja Eskola) olisi laitettu teoksen alkuun ja kutakin osaongelmaa olisi tarkasteltu ainakin osittain näiden teoreettisten kirjoitusten valossa.

Teoksessa on kuitenkin kiitettävän laajasti käsitelty taloudellisen vallan eri ilmenemismuotoja kahdestakymmenestä perheestä suurliikkeiden harjoittamaan pr-toimintaan (jota ei pidä sekoittaa vanhanaikaiseen lahjontaan). Kii-tettävää kriittisyyttä käsiteltävää asiaa kohtaan ovat teoksen toimittajat osoit-taneet myös siinä, että taloudellista valtaa ei kartoiteta yksinomaan yksityisen sektorin puolella vaan myös valtiovalta (poliitikot) saa osansa arvostelusta.

Teoksen epätasaisuuden lisäksi kirjoituksia vaivaa suomalaiselle yhteis-kuntatutkimukselle muutenkin yleinen pahe, pintapuolisuus, mikä johtuu useissa tapauksissa suoritettavasta peruskartoituksesta. Näissä tutkimuksissa pyritään antamaan vastaus vain kysymykseen miten asiat ovat, eikä tarkastelemaan ollenkaan miksi asiat ovat ko. tavalla ja mitä kerrannaisvaikutuksia ko. vaikutusssuhteilla on suurempaan sosiaaliseen kenttään. Tämäkin teos pyrkii vain suorittamaan tietynlaisen peruskartoituksen, missä se on hyvin onnistu-nutkin, mutta tutkimusta olisi syytä laajentaa syvällisemmäksi. Keille talou-dellinen valta todellisuudessa kuuluu ja ketkä tekevät tätä koskevat päätökset?

Teosta voitaneen suositella sydämellisesti sekä rahvaan että »älymystönkin» luettavaksi.

Risto Sänkiaho